

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK

PRIIT PIKAMÄE

esitatud 12. septembril 2024¹

Kohtuasi C-93/23 P

Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO)

versus

Neoperl AG

Apellatsioonkaebus – Euroopa Liidu kaubamärk – Määrus (EÜ) nr 207/2009 – Artikkel 4 – Tähised, millest Euroopa Liidu kaubamärk võib koosneda – Silindrilist sanitaarseadet kujutava taktilise asendimärgi kaubamärgina registreerimise taotlus – Artikkel 7 – Absoluutsed keeldumispõhjused – Taotluse tagasilükkamine – Määrus (EL) 2017/1001 – Artikli 72 lõige 3 – Kaebus – Apellatsioonkaebuse menetlusse võtmise üle otsustamise mehhanism – Liidu õiguse ühtsuse, järjepidevuse või edasiarendamise seisukohast oluline küsimus

I. Sissejuhatus

1. Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO) palub oma apellatsioonkaebusega tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 7. detsembri 2022. aasta kohtuotsus *Neoperl vs. EUIPO* (silindrilise sanitaarseadme kujutis) (T-487/21, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2022:780), millega viimane tühistas EUIPO viienda apellatsioonikoja 3. juuni 2021. aasta otsuse (asi R 2327/2019-5) silindrilist sanitaarseadet kujutava taktilise asendimärgi Euroopa Liidu kaubamärgina registreerimise kohta (edaspidi „vaidlusalune otsus“).

2. Apellatsioonkaebus põhineb ainult ühel väitel, mille kohaselt on Üldkohus rikkunud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määruse (EL) 2017/1001 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta² artikli 72 lõiget 3. EUIPO argumendid tõstatavad siiski olulisi küsimusi, mis käsitlevad *selle kohtuliku kontrolli ulatust, mida Üldkohus viib läbi* liidu vastava ameti *apellatsioonikoja otsuste üle*. Konkreetsemalt palutakse selles apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul võtta seisukoht Üldkohtule viidatud sättega antud asjaomase otsuse muutmise pädevuse ulatuse ja teostamise tingimuste küsimuses. Et tegemist on teatavate pädevuste andmist puudutavate küsimustega, on neil küsimustel konstitutsiooniline mõõde. Pealegi võib vastusel nendele küsimustele olla märkimisväärne mõju, mis ületab kaugelt põhikohtuasja piirid, st mõju liidu kohtusüsteemile tervikuna.

¹ Algkeel: prantsuse.

² ELT 2017, L 154, lk 1.

3. Need ongi peamised põhjused, miks on otsustatud võtta käesolev apellatsioonkaebus Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikliga 58a loodud apellatsioonkaebuste menetlusse võtmise üle otsustamise mehhanismi (edaspidi „apellatsioonkaebuste filtreerimise mehhanism“) raames menetlusse. Alates kõnealuse mehhanismi loomisest 1. mail 2019 on Euroopa Kohus otsustanud võtta menetlusse üksnes väikese arvu apellatsioonkaebusi, eelkõige seepärast, et tingimused, mis peavad olema täidetud, on ranged. Apellatsioonkaebused, mida see mehhanism puudutab, saab otsustada võtta menetlusse ainult siis, kui nendega tõstatatakse liidu õiguse ühtsuse, järjepidevuse või edasiarendamise seisukohast oluline küsimus. Euroopa Kohtu tulevane otsus aitab seega selgitada, kuidas tuleb neid kriteeriume õiguspraktika huvides tõlgendada.

II. Õiguslik raamistik

4. Võttes arvesse kõnesoleva taotluse esitamise kuupäeva – milleks on 1. september 2016 ja mis oli määrava tähtsusega selle kindlakstegemisel, missugust materiaalõigust tuleb absoluutsete keeldumispõhjuste esinemise analüüsi suhtes kohaldada – reguleerisid Üldkohtus käsitletud vaidlust nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruses (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta³ sätestatud materiaalõigusnormid redaktsioonis, mis tulenes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2015. aasta määrusest (EL) 2015/2424, millega muudetakse määrust nr 207/2009 ja määrust nr 2868/95 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 2869/95 siseturu harmoneerimisametile makstavate lõivude kohta (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused)⁴. Määrus nr 207/2009 asendati määrusega 2017/1001. Viimati nimetatud määrus on kohaldatav käesoleva kohtuasja menetluslike aspektide suhtes.

Määrus nr 207/2009

5. Määruse nr 207/2009 artiklis 4 „Tähised, millest [Euroopa Liidu] kaubamärk võib koosneda“ oli sätestatud:

„[Euroopa Liidu] kaubamärgi võivad moodustada mis tahes tähised, mida on võimalik graafiliselt esitada, eelkõige nimed, sealhulgas isikunimed, kujutised, tähed, numbrid või kaupade või nende pakendi kuju, kui selliste tähiste põhjal on võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest.“

6. Määruse artiklis 7 „Absoluutsed keeldumispõhjusted“ niisugusena, nagu seda on muudetud määrusega 2015/2424, kuid samas sõnastuses osas, mis puudutab Üldkohtus hagi analüüsimisel arvesse võetud sätteid, oli ette nähtud:

„1. Ei registreerita:

a) tähiseid, mis ei vasta artiklis 4 sätestatud tingimustele;

b) kaubamärke, millel puudub eristusvõime;

[...]“.

³ ELT 2009, L 78, lk 1.

⁴ ELT 2015, L 341, lk 21.

7. Määruse artikli 26 „Taotlusele esitatavad tingimused“ lõike 1 punktis d ja lõikes 3 oli ette nähtud:

„1. [Liidu] kaubamärgi taotluses peab olema:

[...]

d) [liidu] kaubamärgi reproduktsioon.

[...]

3. [Liidu] kaubamärgi taotlus peab vastama artikli 162 lõikes 1 osutatud rakendusmääruses [...] sätestatud tingimustele [...].“

8. Määruse artikli 162 „[R]akendusätted“ lõige 1 oli sõnastatud järgmiselt:

„Käesoleva määruse rakenduseeskirjad kehtestatakse rakendusmäärusega.“

Määrus 2017/1001

9. Määruse 2017/1001 artikli 41 „Taotluse esitamise tingimuste kontrollimine“ lõigetes 2 ja 4 on ette nähtud:

„2. Kui ELi kaubamärgi taotlus ei vasta lõikes 1 osutatud tingimustele, palub amet taotluse esitajal puudused kõrvaldada või tasuda maksmata lõivu kahe kuu jooksul alates teate saamisest.

[...]

4. Kui lõike 1 punkti b kohaselt kindlakstehtud puudusi ei ole määratud tähtaja jooksul kõrvaldatud, ei võta amet taotlust menetlusse.“

10. Selle määruse artiklis 66 „Otsused, mille peale võib kaevata“ on sätestatud:

„1. Kaebuse võib esitada ameti kõigi selliste otsuseid tegevate isikute või üksuste otsuste peale, kes on loetletud artikli 159 punktides a–d ning asjakohastel juhtudel nimetatud artikli punktis f. Need otsused jõustuvad alles artiklis 68 osutatud kaebuste esitamise tähtaja möödumise päevast. Kaebuse esitamisel on peatav mõju.

2. Otsuse peale, mis ei lõpeta menetlust ühe poole suhtes, saab kaevata ainult koos lõppotsusega, välja arvatud juhul, kui see otsus näeb ette eraldi kaebuse esitamise.“

11. Määruse artikli 70 „Kaebuste menetlemine“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Kui kaebus on vastuvõetav, kontrollib apellatsioonikoda, kas kaebus on põhjendatud.“

12. Määruse 2017/1001 artiklis 71 „Kaebuste kohta tehtavad otsused“ on sätestatud:

„1. Pärast kaebuse põhjendatuse kontrollimist teeb apellatsioonikoda kaebuse kohta otsuse. Apellatsioonikoda kas tegutseb edasikaevatud otsuse teinud talituse pädevuse piires või saab abja nimetatud talitusele edasiseks menetlemiseks.

2. Kui apellatsioonikoda tagastab abja edasikaevatud otsuse teinud talitusele edasiseks menetlemiseks, on kõnealune talitus seotud apellatsioonikoja õigusliku otsusega, kui faktid on samad.

3. Apellatsioonikoja otsused jõustuvad alles artikli 72 lõikes 5 osutatud tähtaja möödumisel või kui selle aja jooksul kaevatakse asi edasi Üldkohtusse, siis alates kõnealuse edasikaebuse või Euroopa Kohtule Üldkohtu otsuse kohta esitatava mis tahes kaebuse rahuldamata jätmise kuupäevast.“

13. Määruse artiklis 72 „Euroopa Kohtusse kaebamine“ on ette nähtud:

„1. Kaebusi käsitlevate apellatsioonikodade otsuste kohta võib Üldkohtule esitada kaebuse.

2. Kaebuse aluseks võib olla pädevuse puudumine, olulise menetlusnormi rikkumine, ELi toimimise lepingu rikkumine, käesoleva määruse või nende rakendusnormide rikkumine või võimu kuritarvitamine.

3. Üldkohus on pädev vaidlustatud otsust tühistama või muutma.

4. Kaebusega võib ühineda iga menetluspool, kelle huve apellatsioonikoja otsus kahjustab.

5. Kaebus esitatakse Üldkohtule kahe kuu jooksul pärast apellatsioonikoja otsuse teatavakstegemist.

6. Amet võtab vajalikud meetmed Üldkohtu otsuse täitmiseks või, kui Euroopa Kohtule esitatakse kõnealuse otsuse kohta apellatsioonikaebus, Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks.“

14. Määruse artiklis 94 „Ameti otsused ja teated“ on ette nähtud:

„1. Ameti otsustes märgitakse põhjused, millel need rajanevad. Otsuste aluseks võivad olla üksnes põhjused või tõendid, mille kohta asjaomastel isikutel on olnud võimalik esitada oma seisukoht. [...]

[...]“.

15. Määruse artiklis 95 „Faktide kontrollimine ameti omal algatusel“ on sätestatud:

„1. Asju menetledes kontrollib amet fakte omal algatusel; registreerimisest keeldumise suhteliste põhjustega seotud menetlustes piirduv amet siiski kontrollimisel poolte esitatud faktide, tõendite ja väidetega ning esitatud nõudmistega. [...]

[...]“.

16. Määruse 2017/1001 artikli 151 „Ameti ülesanded“ lõike 1 punktis a on ette nähtud:

„Ametil on järgmised ülesanded:

a) hallata ja edendada käesoleva määrusega kehtestatud ELi kaubamärgisüsteemi;“.

17. Määruse artiklis 159 „Pädevus“ on sätestatud:

„Käesolevas määruses ette nähtud menetlustega seoses on pädevad tegema otsuseid:

a) kontrollijad;

b) vastulausete osakonnad;

c) registri pidamise eest vastutav osakond;

d) tühistamisosakonnad;

e) apellatsioonikojad;

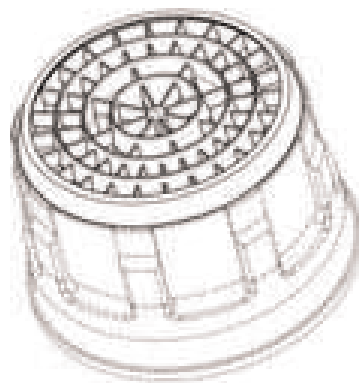
f) tegevdirektori poolt selleks määratud mis tahes muu üksus või isik.“

18. Määruse artikli 165 „Apellatsioonikojad“ lõikes 1 on sätestatud:

„Apellatsioonikodade pädevusse kuulub artiklite 160–164 kohaselt tehtud otsuste peale esitatud kaebuste läbivaatamine.“

III. Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

19. Neoperl esitas 1. septembril 2016 EUIPO-le määruse nr 207/2009 alusel alljärgneva tähise Euroopa Liidu kaubamärgina registreerimise taotluse:

20. Registreerimistaotluses oli kõnesolev tähis liigitatud „taktiilseks asendimärgiks“ ja seda oli kirjeldatud järgmiselt:

21. „Asjaomane kaubamärk on taktiilne asendimärk. Kaitset taotletakse veevoolu läbilaskmiseks mõeldud silindrilise sanitaarseadme detaili ühes otsas asetsevale struktuurile, mis on suunatud väljapoole ja mis ulatub mitteelastsest alusest välja, see struktuur koosneb ringikujulistest kontsentrilistest elastsetest mõne millimeetri kõrgustest lamellidest, millega on kaetud kogu detaili otsa läbilõige, kusjuures elastsed lamellid on põhjale sõrmega ja põhjaga paralleelselt vajutades painduvad. Paigaldatava detaili ülejäänud kontuurile seoses kujutisega, mis on esitatud punktiiriga, kaitset ei taotleta.“

22. Kaubad, mille jaoks registreerimist taotleti, kuuluvad 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (läbi vaadatud ja muudetud kujul) klassi 11 ning vastavad järgmisele kirjeldusele: „paigaldatavad sanitaarseadmed, eelkõige veevoolu kiiruse ja surve reguleerimise seadmed“.

23. Registreerimistaotlusele esitati vastuväited, milles tugineti määruse nr 207/2009 artikli 26 lõike 1 punktis d (nüüd määruse 2017/1001 artikli 31 lõike 1 punkt d) ette nähtud formaalsetele keeldumispõhjustele koostoimes komisjoni 13. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ) nr 2868/95, millega rakendatakse nõukogu määrus (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT 1995, L 303, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 189), eeskirja 9 lõike 3 punktiga a (nüüd määruse 2017/1001 artikli 41 lõike 2), kuivõrd „üldjuhul [EUIPO] taktiilsete kaubamärkide [...] taotlusi ei rahulda“. Seetõttu tehti esimese kohtuastme hagejale ettepanek taotletav kaubamärk asendimärgiks ümber liigitada.

24. Esimese kohtuastme hageja keeldus 22. detsembri 2016. aasta kirjas taotletavat kaubamärki ümber liigitamast, nõudes sellega seoses, et tähist tuleb liigitada taktiilseks asendimärgiks, ning märkides, et ta jääb esitatud kirjelduse juurde.

25. Kontrollija lükkas registreerimistaotluse 11. oktoobril 2019 määruse 2017/1001 artikli 41 lõike 4 alusel koostoimes muu hulgas selle määruse artikliga 4 ja artikli 31 lõikega 3 formaalsetel põhjustel tagasi sisuliselt seetõttu, et vastav taotlus ei olnud taktiilse kaubamärgi registreerimise nõudes nende sätete tähenduses piisavalt täpne.

26. Esimese kohtuastme hageja esitas 16. oktoobril 2019 EUIPO-le kontrollija otsuse peale kaebuse. Kaebuse põhjendused esitas ta 22. jaanuaril 2020.

27. EUIPO teatas apellatsioonikoja ettekandja 3. augusti 2020. aasta teates esimese kohtuastme hagejale, et sõltumata sellest, kas kaubamärgitaotlus vastab määruse 2017/1001 artikli 31 nõuetele või mitte, leiab ta, et nimetatud määruse artikli 7 lõike 1 punktis b sätestatud absoluutne keeldumispõhjus on asjakohane ning taotletaval kaubamärgil puudub viimati nimetatud sätte tähenduses eristusvõime.

28. Esimese kohtuastme hageja esitas 3. märtsil 2021 oma märkused 3. augusti 2020. aasta teate kohta.

29. EUIPO viies apellatsioonikoda asus vaidlusaluses otsuses seisukohale, et tähisel, mille registreerimist Euroopa Liidu kaubamärgina on taotletud, puudub määruse 2017/1001 artikli 7 lõike 1 punkti b tähenduses eristusvõime, ning jättis kaebuse rahuldamata.

IV. Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

30. Neoperl esitas Üldkohtu kantseleisse 10. augustil 2021 hagi, milles nõudis vaidlusaluse otsuse tühistamist ja kohtukulude väljamõistmist EUIPO-lt.

31. Neoperl põhjendas oma hagi kahe väitega, millest esimese kohaselt oli rikutud määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b ja teise kohaselt oli rikutud määruse 2017/1001 artikli 95 lõike 1 esimest lauset. Asjaomane pool väitis sisuliselt, et apellatsioonikoda ei olnud võtnud piisavalt arvesse taotletava tähise kui taktiilse asendimärgi eripära, ning heitis apellatsioonikoja ette seda, et rikkudes eelkõige määruse 2017/1001 artiklist 95 tulenevat kohustust kontrollida asjakohaseid faktilisi asjaolusid omal algatusel, ei olnud apellatsioonikoda teinud kindlaks, milline taktiilne mulje jääb veevoolu regulaatoritest üldjuhul ja milline taktiilne mulje jääb taotletavast tähisest, ning tuvastanud asjaolu, et asjaomast tähist moodustavatest painduvatest lamellidest jääv taktiilne mulje on tingimata seotud asjaomase kaubaartikli teatava funktsionaalse otstarbega. Esimese kohtuastme hageja järeldas sellest, et vastupidi apellatsioonikoja seisukohale on kõnealusel tähisel eristusvõime.

32. EUIPO vaidles Neoperli argumentidele vastu ja väitis, et pärast täielikku ja täpset faktiliste asjaolude tuvastamist asus apellatsioonikoda õigesti seisukohale, et tähisel, mille registreerimist taotleti, puudub eristusvõime.

33. Üldkohus tühistas vaidlusaluse otsuse vaidlustatud kohtuotsusega.

34. Kõigepealt tuletas Üldkohus nende kahe väite analüüsi raames vaidlustatud kohtuotsuse punktis 20–22 sisuliselt meelde, et kontrollija lükkas registreerimistaotluse tagasi määruse 2017/1001 artikli 41 lõike 4 alusel ning et apellatsioonikoda otsustas analüüsida üksnes määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis b nimetatud absoluutset registreerimisest keeldumise põhjust, juhtides tähelepanu asjaolule, et tähtsust ei oma küsimus, kas taotletava kaubamärgi registreerimisest tuleb keelduda ka määruse 2017/1001 artikli 41 lõike 4 kohaselt.

35. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 23 märkis Üldkohus, et Neoperl ei ole esitanud väidet õigusnormi kohaldamisala rikkumise kohta, et vaidlustada apellatsioonikoja valikut kontrollida registreerimistaotlust üksnes määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b alusel, kontrollimata seejuures, kas Euroopa Liidu kaubamärk võib kõnesolevast tähisest selle määruse artikli 4 alusel koosneda.

36. Niisuguse väite tõstatamise kohta omal algatusel, mida ei ole esitanud pool, rõhutas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 26 ja 27, et liidu kohtul on õigus ja vastavalt olukorrale ka kohustus tõstatada omal algatusel teatavad sisulist õiguspärasust puudutavad väited, näiteks sisulise õiguspärasuse väide, mis puudutab kohtuotsuse seadusjõudu. Nii põhineb näiteks õigusnormi kohaldamisala puudutav väide avalikul huvil ning Üldkohus peab seda analüüsima omal algatusel võistlevuse põhimõtet järgides. Käsitletaval juhul palus Üldkohus asjaomastel pooltel kohtuistungil ja menetlust korraldava meetme raames esitatud küsimusega kirjalikult esitada oma seisukohad küsimuses, kas apellatsioonikojal oli kohustus analüüsida, kas taotletav kaubamärk vastas määruse nr 207/2009 artiklis 4 ette nähtud graafiliselt esitamise nõudele ja kas seetõttu võis selle kaubamärgi registreerimine olla vastuolu kõnealusel määruse artikli 7 lõike 1 punktis a nimetatud absoluutse keeldumispõhjusega, eelkõige arvestades Üldkohtu praktikat.⁵

⁵ 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus M/S. Indeutsch International vs. EUIPO – 135 Kirkstall (kahe paralleelse joone vahel asuvate ševroonide kujutis) (T-124/20, EU:T:2021:668).

37. EUIPO argumendi – mille kohaselt ei teinud apellatsioonikoda eristusvõime analüüsimisel viga, kui ta ei kontrollinud, kas määruse nr 207/2009 artiklist 4 ja artikli 7 lõike 1 punktist a tulenevad tingimused olid täidetud, sest ta analüüsis määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b kohaldamist nii täielikult kui võimalik – lükkas Üldkohus tagasi, lähtudes vaidlustatud kohtuotsuse punktides 35 ja 36 määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b sõnasõnalisest tõlgendusest.

38. Asjakohaste õigusnormide tõlgendamine ning eelkõige selle küsimuse lahendamine, kas tähis, mille registreerimist Euroopa Liidu kaubamärgina taotletakse, vastab määruse nr 207/2009 artiklis 4 sätestatud tingimustele, sh tingimusele, et seda on võimalik graafiliselt esitada, ja kas kaubamärk võib seega sellest tähisest koosneda, on käsitletaval juhul Üldkohtu hinnangul vaja läbi viia eelnevalt, et asuda seejärel analüüsima hagi väiteid, mille kohaselt on rikutud määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b ja määruse 2017/1001 artikli 95 lõiget 1. Nimelt eiraks Üldkohus õiguspärasust kontrolliva kohtu rolli, kui ta esiteks jätaks tõdemata – isegi juhul, kui pooled ei ole seda nõudnud –, et vaidlusalune otsus on vastu võetud teatava õigusnormi, nimelt määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b alusel, mis võib käesoleval juhul osutada vastavas asjas kohaldamatuks juhul, kui tähis, mille registreerimist on taotletud, ei saa sama määruse artikli 4 tähenduses moodustada kaubamärki – mida apellatsioonikoda ei ole kontrollinud –, ja kui ta teiseks teeb otsuse talle lahendamiseks esitatud vaidluse kohta, kohaldades sama sätet.

39. Õigusnormi kohaldamisala rikkumist käsitleva väite põhjendatuse kohta leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 55 küsimuses, kas tähis, mille registreerimist taotleti, vastab määruse nr 207/2009 artiklis 4 nimetatud registreerimistingimustele, et tähist, milleks on silindrilise sanitaarseadme detaili ühte otsa paigaldatav struktuur, mis koosneb ringikujulistest kontsentrilistest elastsetest mõne millimeetri kõrgustest lamellidest, millega on kaetud kogu detaili otsa läbilõige, on võimalik graafiliselt esitada. Küll aga ei ole see nii asjaomasest struktuurist jääva taktilise mulje puhul, mis tuleneb lamellide elastsusest, kuivõrd need on põhjale sõrmega ja põhjaga paralleelselt vajutades painduvad.

40. Nagu on meelde tuletatud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 34, võib tähis moodustada ELi kaubamärgi, kui see vastab osutatud sättes ette nähtud tingimustele, sealhulgas tingimusele, et seda on võimalik graafiliselt esitada, kusjuures kaubamärgi graafiline kujutis peab ka olema selge, täpne, iseenesest täielik, kergesti kättesaadav, arusaadav, püsiv ja objektiivne.

41. Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 53 tagasi EUIPO argumendi, et taktiline mulje, mis jääb taotletavast tähisest, ei tulene mitte selle graafilisest kujutisest, vaid üksnes sellele kujutisele lisatud kirjeldusest, mida ei saa EUIPO sõnul aga rakendusmääruse (EL) 2018/626⁶ artikli 3 lõike 2 alusel arvesse võtta. Üldkohus märkis seejuures, et osutatud määruse artikkel 3 kuulub sama määruse II jaotisesse. Kuigi rakendusmäärus oli vaidlusaluse otsuse vastuvõtmise ajal kehtiv, näeb selle artikli 39 lõike 2 punkt a ette, et nimetatud II jaotis ei ole enne 1. oktoobrit 2017 esitatud Euroopa Liidu kaubamärgi taotluste suhtes kohaldatav. Seega, vastupidi sellele, mis on võetud eelduseks EUIPO argumentides, ei ole rakendusmäärus 2018/626 käesoleval juhul kohaldatav, kuna kõnesoleva kaubamärgi registreerimise taotlus esitati 1. septembril 2016. Lisaks kohaldatakse rakendusmääruse artiklis 37 ette nähtud üleminekumeetmete kohaselt määruse nr 2868/95 sätteid jätkuvalt nende pooleli olevate menetluste suhtes, mille suhtes ei kohaldata seda rakendusmäärust, kuni need menetlused on lõpule viidud.

⁶ Komisjoni 5. märtsi 2018. aasta rakendusmäärus, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1001 (Euroopa Liidu kaubamärgi kohta) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad ja tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) 2017/1431 (ELT 2018, L 104, lk 37).

42. Nendel asjaoludel leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 57, et käesoleval juhul ei nähtu taotletavast tähisest jääv taktiline mulje täpselt ja täielikult selle tähise graafilisest kujutisest enesest, vaid äärmisel juhul sellele lisatud kirjeldusest. Järelikult ei täpsusta see kirjeldus kõnealuse tähise graafilist kujutist eespool punktis 56 viidatud kohtupraktika tähenduses, vaid võib hoopis tekitada kahtlusi graafilise kujutise eseme ja ulatuse osas nii, et sellega soovitakse taotletava kaitse objekti laiendada. Tähis, mille registreerimist taotleti, ei vastanud määruse nr 207/2009 artiklis 4 sätestatud tingimustele ja oli seega vastuolus selle määruse artikli 7 lõike 1 punktis a nimetatud absoluutse keeldumispõhjusega.

43. Üldkohus järeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 60, et määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b ei saanud kõnesoleva tähise Euroopa Liidu kaubamärgina registreerimise taotluse hindamisel kohaldada. Järelikult ei saanud apellatsioonikoda seda sätet õiguspäraselt kohaldada, tehes otsuse, millega jäeti rahuldamata kaebus kontrollija otsuse peale, millega keelduti asjaomase tähise registreerimisest.

44. Seega võeti vaidlusalune otsus Üldkohtu seisukoha põhjal vastu õigusnormi kohaldamisala rikkudes. Seetõttu tühistas ta selle.

V. Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

45. Euroopa Kohus otsustas 11. juuli 2023. aasta kohtumäärusega⁷ võtta apellatsioonkaebuse menetlusse, olles tuvastanud, et EUIPO esitatud apellatsioonkaebuse menetlusse võtmise taotluses oli õiguslikult piisavalt tõendatud, et apellatsioonkaebus tõstatab liidu õiguse ühtsuse, järjepidevuse ja edasiarendamise seisukohast olulise küsimuse.

46. EUIPO palub oma apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
- jätta vaidlusaluse otsuse peale esitatud hagi rahuldamata ja
- jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda.

47. Neoperl palub Euroopa Kohtul:

- rahuldada EUIPO apellatsioonkaebus osas, milles palutakse tühistada vaidlustatud kohtuotsus, ja ülejäänud osas jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus sel alusel, et arvesse ei ole võetud vastustaja väidet, et apellant on rikkunud määruse 2017/1001 artikli 71 lõiget 1 koostoimes artikli 7 lõike 1 punkti a ja artikli 94 lõike 1 esimese lausega;
- saata asi tagasi EUIPO-le, et ta analüüsiks esimest korda tingimusi, mis on ette nähtud määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis a koostoimes selle määruse artikliga 4;
- jätta kohtukulud EUIPO kanda.

48. Euroopa Kohus otsustas kodukorra artikli 76 lõike 2 alusel kohtuistungit mitte korraldada.

⁷ 11. juuli 2023. aasta kohtumäärus EUIPO vs. Neoperl (C-93/23 P, EU:C:2023:601).

VI. Õiguslik analüüs

A. Sissejuhatavad märkused

1. Apellatsioonkaebuste filtreerimise mehhanism

49. Apellatsioonkaebuste filtreerimise mehhanism on osa nendest reformimismeetmetest, mille Euroopa Kohus on võtnud, et tulla toime oma töökoormuse pideva kasvuga, kusjuures mehhanismi eesmärk on saavutada see, et Euroopa Kohus suudaks edaspidigi täita ülesannet, mille aluslepingu koostajad on talle pannud ja mis seisneb selles, et ta tagab mõistliku aja jooksul, „et aluslepingute tõlgendamisel ja kohaldamisel austatakse õigust“, nagu on sätestatud ELL artikli 19 lõikes 1. Seda mehhanismi kohaldatakse appellatsioonkaebuste suhtes, mis on esitatud Üldkohtu otsuste ja määruste peale, mis käsitlevad liidu asutuste või organite sõltumatute appellatsioonikodade otsuseid, kusjuures nende poole peab tingimata olema pöördutud enne, kui saab esitada hagi Üldkohtule.⁸

50. See reform rajaneb tõdemusel, et suur osa esitatud appellatsioonkaebusi tuli jätta ilmse vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või põhjendamata tõttu rahuldamata, samas kui kõnesolevaid asju oli kohtulikult kontrollitud juba kaks korda, kõigepealt olid seda teinud liidu ametite sõltumatud appellatsioonikojad ja seejärel Üldkohus. Kuna leiti, et Euroopa Kohtu vahendeid on vaja hallata nii hoolikalt kui võimalik, otsustati kolmandat kohtulikku kontrolli lubada ainult erandkorras, st juhtudel, mil apellant on veenvalt tõendanud, et Üldkohtu otsuses on tõsiselt rikutud õigusnormi, mis võib mõjutada tulevikus menetletavaid asju.

51. Euroopa Kohus ammutas inspiratsiooni liikmesriikide kohtusüsteemidest, milles sõltub kõrgema astme instantsile esitatava kaebuse vastuvõetavus sellest, kas täidetud on teatavad tingimused, näiteks nõue, et asi on „põhjaneva tähtsusega“ või et vaidlustatud kohtuotsus „läheb kõrgeimate kohtute praktikast lahku“. Niisugustel juhtudel on liikmesriikide kohtusüsteemides ette nähtud, et kõrgeima kohtu otsus on vajalik, et tagada õiguskindlus. Nagu ma käesoleva ettepaneku sissejuhatuses juba märkisin, võivad appellatsioonkaebused, mida filtreerimise mehhanism puudutab, olla vastuvõetavad ainult siis, kui need tõstatavad liidu õiguse ühtsuse, järjepidevuse või edasiarendamise seisukohast olulise küsimuse, – mis annab Euroopa Kohtule kaalutlusõiguse.

52. Asjad, milles Euroopa Kohus on siiani leidnud, et see tingimus on täidetud, annavad aimu, mis liiki asjad siia alla kuuluvad, ja ka eesmärgist, mida püütakse filtreerimise mehhanismiga õiguskaitsevahendite süsteemis lõpuks saavutada. Nendes asjades kerkivad niisugused küsimused nagu küsimus, kas liidu kohtutes on kohaldatavad liidule siduvad rahvusvahelised lepingud,⁹ liikmesriigi Euroopa Liidu kaubamärgisüsteemist väljaastumise tagajärjed¹⁰ ja nõue, et isikut esindaks korrakohase õigusemõistmise huvides sõltumatu advokaat.¹¹ Tegemist on liidu õiguse põhiküsimustega, mis väljuvad appellatsioonkaebuse raamistikust ja mida peab seega selgitama kõrgeim tõlgendav instants.

⁸ Vt Euroopa Kohtu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 281 teise lõigu alusel esitatud taotlus muuta protokoll nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta, mis on kättesaadav järgmisel veebiaadressil: [https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_64268/et/\(lk 1 ja 7\)](https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_64268/et/(lk%201%20ja%207)).

⁹ Vt 10. detsembri 2021. aasta kohtumäärus EUIPO vs. The KaiKai Company Jaeger Wichmann (C-382/21 P, EU:C:2021:1050).

¹⁰ Vt 7. aprilli 2022. aasta kohtumäärus EUIPO vs. Indo European Foods (C-801/21 P, EU:C:2022:295).

¹¹ Vt 30. jaanuari 2023. aasta kohtumäärus bonnanwalt vs. EUIPO (C-580/22 P, EU:C:2023:126).

2. Küsimused, mis õigustavad asjaomase apellatsioonkaebuse menetlusse võtmist

53. Kui võrrelda käesoleva kohtuasjas keskmises oleval õiguslikke küsimusi eelmises punktis loetletud teemapüstitustega, ei ole mingit kahtlust, et asjaomane apellatsioonkaebuse menetlusse võtmise tingimus on käsitletaval juhul täidetud ning seda põhjustel, mille Euroopa Kohus esitas oma 11. juuli 2023. aasta määruses¹² ja mida ma tutvustan kokkuvõtlikult tagapool, et apellatsioonkaebuse analüüsi oleks võimalik paremini mõista.

54. Esiteks on küsimus, kas Üldkohus ületas oma pädevuse piire, kui ta omal algatusel tõstatatud väite analüüsimise järel muutis *de facto* apellatsioonikoja otsust, oma olemuselt horisontaalne.

55. Teiseks kujutab pädevuste andmise küsimus endast *konstitutsioonilist mõõdet* omavat olulist küsimust, sest Üldkohus on õiguslikult kohustatud tegutsema pädevuste piires, mis on talle liidu õigusekorraga antud.

56. Kolmandaks on Üldkohtu muutmispädevuse tingimuste ja ulatuse küsimusel eriline tähtsus, sest selle pädevuse ületamine avaldab mõju apellatsioonikodade ainupädevusele, nende isikute õiguskaitsele, keda EUIPO otsus puudutab, ja *tõhusale kohtulikule kaitsele* üldiselt.

57. Neljandaks kujutab Üldkohtu muutmispädevuse tingimuste ja ulatuse küsimus endast olulist küsimust seepärast, et see *ei ole piiratud intellektuaalomandi õigusega*, vaid võib puudutada ka liidu muude ametite otsuseid, mille õiguspärasust liidu kohus kontrollib.

58. Sellega seoses tuleb ka märkida, et EUIPO on täitnud nõude kirjeldada oma apellatsioonkaebuse menetlusse võtmise taotluses täpselt ja selgesti, milles seisneb õigusnormi rikkumine, mida ta Üldkohtule ette heidab. Konkreetselt osutas EUIPO nii vaidlustatud kohtuotsuse punktidele, mida ta vaidlustab, kui ka liidu õigusnormile, mida Üldkohus väidetavalt eiras.

59. Pärast neid sissejuhatavaid märkusi apellatsioonkaebuste filtreerimise mehhanismi kohta ja põhjendusi, miks Euroopa Kohus otsustas võtta EUIPO apellatsioonkaebuse menetlusse, tuleb üksikasjalikult analüüsida, kas apellatsioonkaebus on põhjendatud.

B. Apellatsioonkaebuse ainus väide

1. Poolte argumendid

60. EUIPO põhjendab oma apellatsioonkaebust ainult ühe väitega, mille kohaselt on rikutud määruse 2017/1001 artikli 72 lõiget 3. EUIPO väidab, et Üldkohus ületas tema pädevusele selles sättes kehtestatud piiri, analüüsides esimest korda keeldumispõhjust ja esimese kohtuastme hageja väidet, mis puudutavad määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti a koostoimes selle artikliga 4, mille EUIPO esitas esimest korda apellatsioonikoja menetluses, kuid mille viimane jättis vaidlusaluses otsuses sõnaselgelt analüüsimata, ja tehes selle põhjal ise apellatsioonikoja asemel sisulise otsuse apellatsioonikoja esitatud kaebuse kohta.

¹² 11. juuli 2023. aasta kohtumäärus EUIPO vs. Neoperl (C-93/23 P, EU:C:2023:601).

61. EUIPO sõnul ei olnud Üldkohus pädev seda tegema, sest ta ei olnud pädev kontrollima kontrollija otsust, vaid ainult apellatsioonikoja vaidlusaluse otsuse õiguspärasust. Nõnda võttis Üldkohus käsitletaval juhul kokkuvõttes apellatsioonikojalt lõplikult tema esialgse kontrolli pädevuse, mis oli talle antud määruse 2017/1001 artikli 165 lõike 1, artikli 66 lõike 1 ja artikli 70 lõikega 1, ning mille väga suurt tähtsust pädevuste jaotumisel EUIPO, tema apellatsioonikoja, Üldkohtu ja Euroopa Kohtu vahel täielikus, sobivas ja tõhusas õiguskaitse süsteemis on seadusandja mitu korda sõnaselgelt kinnitanud.

62. Apellatsioonkaebusega kritiseeritakse vaidlustatud kohtuotsuse järgmisi aspekte: i) selle tuvastamine, et Üldkohus on materiaaloiguslikult pädev analüüsima küsimust, kas käsitletaval juhul on sisulistes küsimustes kohaldatav määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis a koostoimes artikliga 4 ette nähtud tingimused selle väite kohaselt, mille ta oli tõstatanud omal algatusel; ii) eelnimetatu põhjal selle analüüsimine Üldkohtu poolt, kas sisulistes küsimustes on kohaldatavad määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis a koostoimes artikliga 4 ette nähtud tingimused; iii) eeltoodu põhjal selle sedastamine, et tähise registreerimine on vastuolus määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis a nimetatud keeldumispõhjusega, ning iv) järeldus, et vaidlusalune otsus tuleb tühistada.

63. Neoperl leiab, et EUIPO apellatsioonkaebusega kritiseeritakse vaidlustatud kohtuotsuse eelmises punktis mainitud aspekte põhjendatult. Neoperl nendib ka, et EUIPO märkis õigesti, et määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti a koostoimes selle määruse artikliga 4 ei olnud vaja sisuliselt analüüsida, mida Üldkohus tegi. Tema arvates tuleks vaidlustatud kohtuotsus tühistada ja saata asi tagasi EUIPO-le, et viimane analüüsiks ise täielikult määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti a koostoimes selle määruse artikliga 4.

64. Mis puudutab vaidlustatud kohtuotsuse mõju, siis väidab Neoperl, et Üldkohtu väidetavate rikkumistega kahjustati tema õigust olla ära kuulatud. Kui Üldkohus tühistas vaidlusaluse otsuse, oleks tulnud lasta mõnel muul EUIPO apellatsioonikojal võtta seisukoht küsimuses, kas taotletav tähis vastas määruse nr 207/2009 artiklis 4 sätestatud nõuetele. Erinevalt Üldkohtust, kelle hindamiskriteerium piirdub õiguspärasuse kontrolliga, võib see muu EUIPO apellatsioonikoda kui niisugune täita nii kontrollija kui taotluse esimese astme läbivaataja pädevusi kui ka analüüsida omal algatusel faktilisi asjaolusid ning võtta arvesse uusi faktilisi asjaolusid ja ka uusi tõendeid.

65. Võttes aga arvesse kaalutlusi, mille Üldkohus on esitanud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 47–58, oleks see apellatsioonikoda siis kohustatud keelduma ilma mingisuguse faktiliste asjaolude uue analüüsita taotletava tähise registreerimisest seetõttu, et väidetavalt ei ole seda võimalik graafiliselt esitada, sest Üldkohus peab vaidlustatud kohtuotsuse punktides 47–58 tuvastatud siduvaks. Neoperl rõhutab, et Üldkohtule niisuguse otsuse peale esitatav hagi ei saaks kuidagi anda positiivset tulemust, sest Üldkohus on juba võtnud seisukoha, et taotletavat tähist ei ole võimalik graafiliselt esitada. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 47–58 esitatud Üldkohtu kaalutlustega on seega rikutud Neoperli õigust olla ära kuulatud.

2. Hinnang

a) Vajadus analüüsida vaidlustatud kohtuotsuse põhjenduste iga etappi

66. EUIPO heidab Üldkohtule sisuliselt ette, et viimane ületas muutmispädevust, mis on talle antud määruse 2017/1001 artikli 72 lõikega 3. Selles küsimuses tuleb märkida, et põhjendused, mille Üldkohus on vaidlustatud kohtuotsuses esitanud, on üsna keerulised. Sel põhjusel ei ole võimalik teha kohe esmapilgul kindlaks, milles seisneb täpselt „algne“ õigusnormi rikkumine nendes argumentides. Enne oma muutmispädevuse kasutamist pidi Üldkohus nimelt *eelnevalt* käsitlema teatavaid *õiguslikke küsimusi*.

67. Konkreetsemalt tõstatas Üldkohus kõigepealt omal algatusel väite, et on rikutud õigusnormi kohaldamisala, ja võttis seejärel seisukoha küsimuses, kas kõigepealt tuleb kohaldada määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis a nimetatud keeldumispõhjust. Alles pärast seda, kui ta leidis, et EUIPO apellatsioonikoda eiras väidetavat selle sätte kõigepealt kohaldamise nõuet, otsustas Üldkohus apellatsioonikoja otsuse tühistada. Üldkohtu tõstatatud aspektid on tihedalt seotud ja neid tuleb seega üksikasjalikult analüüsida.

68. Esitatud põhjustel tundub mulle selguse huvides hädavajalik analüüsida iga etappi Üldkohtu esitatud põhjendustest, mille peale on esitatud käesolev apellatsioonkaebus. Seetõttu on allpool esitatud analüüs struktureeritud etappide kaupa. Nagu selgitan, on selle analüüsi raames vaja käsitleda õiguslikke küsimusi, mida ei ole Euroopa Kohtu praktikas veel käsitletud. *Selle analüüsi eesmärk on teha kindlaks see täpne koht, millest alates lahknevad Üldkohtu põhjendused liidu õigusega kehtestatud nõuetest*, millega on seega rikutud õigusnormi, millega on põhjendatud vaidlustatud kohtuotsuse tühistamine.

b) Võimalus tõstatada omal algatusel väide, et on rikutud õigusnormi kohaldamisala

69. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 18–49 käsitles Üldkohus küsimust, kas on võimalik tõstatada omal algatusel väide, et on rikutud õigusnormi kohaldamisala. Selle küsimuse analüüs on põhjendatud asjaoluga, et Üldkohtu hinnangul oleks apellatsioonikoda pidanud analüüsima, kas tähis, mille registreerimist taotleti, vastas määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktiga a kehtestatud nõuetele, ja konkreetsemalt, kas see vastas selle määruse artiklis 4 sätestatud graafiliselt esitamise nõudele, enne tähise analüüsimist määruse artikli 7 lõike 1 punktis b ette nähtud tingimustest lähtudes.

70. Teiste sõnadega leiab Üldkohus, et apellatsioonikoda on rikkunud õigusnormi sellega, et ta ei analüüsinud eelnevat küsimust, mis oli tarvis lahendada, et analüüsida hagi väiteid, et on rikutud määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b ja määruse nr 2017/1001 artikli 95 lõiget 1. Üldkohus seisis seega silmitsi olukorraga, kus ta pidi vaidluspoolte palvel kontrollima, kas see, et apellatsioonikoda kohaldas õigusnormi, mis tema hinnangul ei ole kohaldatav, oli õiguspärane.

71. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 48 selgitas Üldkohus, et ta eiraks õiguspärasust kontrolliva kohtu rolli, kui ta esiteks jätkaks tõdemata – isegi juhul, kui pooled ei ole seda nõudnud –, et vaidlusalune otsus on vastu võetud teatava õigusnormi, nimelt määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b alusel, mis võib käesoleval juhul osutada vastavas asjas kohaldamatuks juhul, kui tähis, mille registreerimist on taotletud, ei saa sama määruse artikli 4 tähenduses moodustada kaubamärki – mida apellatsioonikoda ei ole kontrollinud –, ja kui ta teiseks teeb otsuse talle lahendamiseks esitatud vaidluse kohta, kohaldades sama sätet.

72. Ma saan selle seisukohaga ainult nõustuda. *Euroopa Liidu kohus, kelle ülesanne on õiguspärasuse tagamine, peab ise järgima liidu õigust ja tegema veatuid otsuseid.* See ülesanne eeldab minu arusaama põhjal, et mõistet „avalikul huvil põhinev õiguspärasust puudutav väide“ laiendatakse materiaalõiguse tagamisele.¹³ Seejuures tuleb meelde tuletada, et teatava õigusnormi kohaldamisala rikkumist puudutav väide kujutas Avaliku Teenistuse Kohtu praktikas endast avalikul huvil põhinevat väidet. Niisugune seisukoht võeti 21. veebruari 2008. aasta põhimõttelises kohtuotsuses Putterie-De-Beukelaer vs. komisjon¹⁴ ning pretsedendi raames, mille Esimese Astme Kohus oli loonud 15. juuli 1994. aasta kohtuotsusega Browet jt vs. komisjon¹⁵ seoses nõuetega, mis tulenevad kohtu õiguspärasuse kontrollimise ülesandest. Avaliku Teenistuse Kohus leidis, et „ta eiraks õiguspärasust kontrolliva kohtu rolli – isegi kui pooled ei ole seda küsimust vaidlustanud – kui ta olukorras, kus tema menetluses vaidlustatud otsus on tehtud teatava õigusnormi alusel, mida ei saa selle juhtumi suhtes kohaldada, ise seejärel lahendaks vaidluse niisugust õigusnormi kohaldades“.¹⁶ Nimetatud kohtu spetsialiseerumine vastavale valdkonnale, mis võimaldas tal toime tulla selles õigusvaldkonnas kohaldatava regulatsiooni keerukusega, aitas niisuguse kohtupraktika loomisele kahtlemata kaasa.

73. Ehkki sarnaseid näiteid liidu muude kohtute praktikast võib pigem tuua vähe, ei ole mingit objektiivset põhjust mitte tunnustada seda avalikul huvil põhinevat väidet ka nende vastavates pädevusalades. On vaieldamatu, et *liidu kohtul on olemas suutelisus kontrollida omal algatusel õigusnorme, mida ta kohaldab ja tõlgendab.* Paljud näited on andnud tunnistust selle kohta, et nii Euroopa Kohus kui ka Üldkohus ilmutavad valmisolekut teha kohaldatavad õigusnormid ise kindlaks. Nii näiteks parandab Üldkohus omal algatusel õiguslikku alust, millele pool on tuginenud, asendades tema viidatud õigusnormid sätetega, mis kuuluvad kohaldamisele *ratione temporis*.¹⁷ Ta tõlgendab väidet, mille kohaselt on rikutud teisest õigust, ümber nõnda, et rikutud on õiguse üldpõhimõtet.¹⁸ Euroopa Kohus ei kõhkle tõlgendamist käsitleva eelotsusetaotluse raames omal algatusel kontrollimast või täpsustamast liikmesriigi kohtu viidatud õigusnormi kohaldamisala ja vajaduse korral parandamist viga, mille viimane on sellega seoses teinud.¹⁹

74. Eespool esitatud põhjustel olen arvamisel, et tuleb *tunnustada liidu kohtu pädevust tõstatada omal algatusel väide, mille kohaselt on rikutud teatava õigusnormi kohaldamisala*, kui niisugune lähenemine on vajalik. Selle pädevuse kasutamisel tuleb siiski järgida piisavalt täpseid tingimusi, nimelt seda, et norm ei ole juhtumi suhtes kohaldatav ja valitseb oht, et kohus lahendab vaidluse seda normi eirates, kui ta peaks jätma selle väite tõstatamata. Mulle näib, et need tingimused on käsitletaval juhul formaalselt täidetud, olenemata küsimusest, kas Üldkohtu oletus kõnesoleva materiaalõiguse kohaldamise küsimuses on õige – mida on analüüsitud allpool.

75. Seega, kuna Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuses, et apellatsioonikoda on otsuse teinud vääral õiguslikul alusel ja et see aspekt tuli tõstatada omal algatusel, vastasel korral jäetakse muutmata otsus, milles on rikutud õigusnormi, olen arvamisel, et seda põhjendust ei saa

¹³ Vt selle kohta Clausen, F., *Les moyens d'ordre public devant la Cour de justice de l'Union européenne*, Bruxelles 2018, lk 309–317.

¹⁴ 21. veebruari 2008. aasta kohtuotsus (F-31/07, EU:F:2008:23).

¹⁵ Vt 15. juuli 1994. aasta kohtuotsus (T-576/93–T-582/93, EU:T:1994:93, punkt 35).

¹⁶ 21. veebruari 2008. aasta kohtuotsus Putterie-De-Beukelaer vs. komisjon (F-31/07, EU:F:2008:23, punkt 50 jj).

¹⁷ Vt 6. septembri 2013. aasta kohtuotsus Europäisch-Iranische Handelsbank vs. nõukogu (T-434/11, EU:T:2013:405, punkt 123) ja 10. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus Marchiani vs. parlament (T-479/13, ei avaldata, EU:T:2014:866, punkt 71).

¹⁸ Vt 10. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus Marchiani vs. parlament (T-479/13, ei avaldata, EU:T:2014:866, punkt 81).

¹⁹ Vt 24. novembri 1993. aasta kohtuotsus Keck ja Mithouard (C-267/91 ja C-268/91, EU:C:1993:905, punktid 6–10); 23. aprilli 2009. aasta kohtuotsus Rüffler (C-544/07, EU:C:2009:258, punktid 50–59); 8. märtsi 2011. aasta kohtuotsus Ruiz Zambrano (C-34/09, EU:C:2011:124, punktid 39 ja 40) ning 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Imfeld ja Garcet (C-303/12, EU:C:2013:822, punktid 35–39).

käesoleva apellatsioonkaebusega seoses õiguslikult kritiseerida. Nimelt kui Üldkohus oleks nendel asjaoludel toiminud teisiti, *oleks tal tulnud teha otsuse, mis on samuti vastuolus liidu õigusega*, mis oleks olnud kohtu õiguspärasuse kontrollimise ülesandega vastuolus.

76. Leian seetõttu, et vähemalt *formaalsest vaatevinklist* ei saa Üldkohtule ette heita õigusnormi rikkumist seetõttu, et ta tõstatas omal algatusel väite, et on rikutud õigusnormi kohaldamisala.

c) Määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 sätete kohaldamine järjekorras, alustades punktist a

77. Mõistagi ei mõjuta see *vahejärelalus* kuidagi küsimust, kas apellatsioonikoda tugines oma otsuses tõepoolest väärle õiguslikule alusele, mis oli Üldkohtu seisukoht. Niisugune käsitlus põhines selle kohtu antud tõlgendusel, mille kohaselt tuleb määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti a analüüsida loogiliselt enne määruse artikli 7 lõike 1 punkti b ja et seega eksisteerib mingi kohaldamise järjekord.

78. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 46 märkis Üldkohus, et apellatsioonikoda analüüsis, kas taotletav kaubamärk on määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 3 tähenduses omandanud kasutamise käigus eristusvõime. Üldkohus märkis, et selline kontroll ei ole aga isegi mõeldav, kui asjaomast tähist ei ole võimalik selle määruse artikli 4 tähenduses graafiliselt esitada ja seega tuleb tähise registreerimisest vastavalt asjaomase määruse artikli 7 lõike 1 punktile a keelduda.

79. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 47 selgitas Üldkohus, et küsimus, kas tähis, mille registreerimist Euroopa Liidu kaubamärgina taotletakse, vastab määruse nr 207/2009 artiklis 4 sätestatud tingimustele, sealhulgas tingimusele, et seda peab olema võimalik graafiliselt esitada, ja kas see võib seega moodustada kaubamärgi, tuleb käesoleval juhul tingimata lahendada enne määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b ja määruse nr 2017/1001 artikli 95 lõike 1 rikkumisele tuginevate väidete analüüsimist.

80. Minu teada peegeldab see tõlgendus Üldkohtu hiljuti välja arendatud kohtupraktikat.²⁰ Selles küsimuses tuleb märkida, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 46 viitas Üldkohus oma 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsusele *M/S. Indeutsch International vs. EUIPO – 135 Kirkstall* (kahe paralleelse joone vahel asuvate ševroonide kujutis)²¹, millest see uus suund kohtupraktikas näib olevat alguse saanud. Tekib seega küsimus, kas liidu õigus annab selliseks kohtupraktikaks alust.

81. Kohe alguses tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on kõik määruse nr 207/2009 artikli 7 lõikes 1 loetletud *registreerimisest keeldumise põhjused teistest keeldumispõhjustest sõltumatud ning nõuavad eraldi kontrolli*.²² Lisaks on Euroopa Kohus juba otsustanud, et nimetatud keeldumispõhjuseid tuleb tõlgendada, lähtudes üldisest huvist, mis on igaühe aluseks. Üldine huvi, mida võetakse iga põhjuse kontrollil arvesse, võib peegelduda ja isegi peab peegelduma vastavates kaalutlustes, mis on olenevalt asjaomasest keeldumispõhjusest erisugused.²³

²⁰ Vt selle kohta Büscher, W., Kochendörfer, M., *Unionsmarkenverordnung Beck'scher Online-Kommentar*, 32. trükk, artikkel 7, punkt 77.

²¹ T-124/20, ei avaldata, EU:T:2021:668, punkt 47.

²² Vt 8. aprilli 2003. aasta kohtuotsus *Linde jt* (C-53/01–C-55/01, EU:C:2003:206, punkt 67) ja 21. oktoobri 2004. aasta kohtuotsus *Siseturu Ühtlustamise Amet vs. Erpo Möbelwerk* (C-64/02 P, EU:C:2004:645, punkt 39).

²³ Vt 29. aprilli 2004. aasta kohtuotsus *Henkel vs. Siseturu Ühtlustamise Amet* (C-456/01 P ja C-457/01 P, EU:C:2004:258, punktid 45 ja 46).

82. Mulle tundub, et eespool viidatud kohtupraktika, milles on ilmselgelt lähtutud põhimõttest, et iga määruse nr 207/2009 artikli 7 lõikes 1 loetletud keeldumispõhjus on sõltumatu, ei välista niisugust tõlgendust, nagu pooldab Üldkohus ja mille kohaselt on kõigepealt vaja analüüsida, kas asjaomane tähis vastab selle määruse artiklis 4 sätestatud tingimustele, nagu on nõutud vastava määruse artikli 7 lõike 1 punktis a. Mulle näib, et seda tõlgendust võib pigem mõista nii, et see on *administratsioonile ja õiguspraktikule antud juhised kontrollida ennekoike, kas kõige elementaarsemad nõuded seoses tähiste registreerimisega on täidetud*. Eelkõige tundub mulle, et niisugune tõlgendus ei sea kahtluse alla teiste keeldumispõhjuste kohaldamisala. Seega kui ilmneb, et artikli 7 lõike 1 punkt a ei ole käsitletaval juhul kohaldatav – mida peab analüüsima EUIPO –, säilib kohustus kontrollida ka teiste keeldumispõhjuste kohaldatavust. Sellest vaatevinklist ei näi tingimata olevat selle Üldkohtu loodud kohtupraktika uue suuna ja Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika vahel vastuolu.

83. Nimetatud seisukohast olenemata kõnelevad mitu argumenti Üldkohtu tõlgenduse kasuks, nagu ma allpool välja toon.

84. Esiteks toetab määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide a ja b sõnastus ise niisuguse järjekorra kasuks. Kui artikli 7 lõike 1 punktis b on nimetatud „kaubamärke“, siis artikli 7 lõike 1 punktis a viidatakse „tähistele“. Seega tuleb artikli 7 lõike 1 punkti a raames kõigepealt analüüsida, kas kõnesolev tähis võib kujutada endast kaubamärki selle määruse artikli 4 tähenduses. Artikli 7 lõike 1 punkt b käsitleb seejärel küsimust, kas tähis, millest põhimõtteliselt võib koosneda kaubamärk, saab täita ka oma päritolu tähistamise ülesannet.

85. Teiseks ilmneb ka määruse nr 207/2009 artikli 7 olemuslikust *ülesehitusest*, et artikli 7 lõike 1 punkti a tuleb kohaldada järjekorras enne artikli 7 lõike 1 punkti b. Artikli 7 lõikes 3 on nimelt ette nähtud, et kaubamärgi eristusvõime puudumisest on võimalik üle saada, kui kaubamärk on kasutamise käigus muutunud neid kaupu või teenuseid eristavaks, mille jaoks registreerimist taotletakse. See tähendab siiski loogiliselt, et taotletavast tähistest võib koosneda kaubamärk ka asjaomase määruse artikli 7 lõike 1 punkti a tähenduses, sest sellest keeldumispõhjusest ei saa kasutamisega üle saada.

86. Kolmandaks kõnelevad ka eespool viidatud sätete *mõte ja eesmärk* niisuguse järjekorra kasuks. Kaubamärgi eristusvõime küsimust saab loogiliselt analüüsida ainult tingimusel, et eelnevalt on kindlaks tehtud, millise tähisega eristusvõime peab konkreetselt seotud olema. Seega tuleb eelnevalt kindlaks teha, kas tähist, mille registreerimist taotletakse, on võimalik piisaval määral graafiliselt esitada või kas see on piisavalt täpne, et see võiks olla asjaomase konkreetse tähise eristusvõime analüüsimise aluseks.

87. Eelnevate kaalutluste põhjal leian, et Üldkohtu tõlgenduse puhul, et määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis a silmas peetud keeldumispõhjust kohaldatakse kõigepealt, ei ole rikutud õigusnormi. Sellest järeldub, et Üldkohus tõstatas väite, et põhikohtuasja raames on rikutud õigusnormi kohaldamisala, omal algatusel põhjendatult. Nagu ma eespool mainisin, tundub mulle, et Euroopa Kohtu sekkumine oli selle *vältimiseks, et apellatsioonikoja toime pandud õigusnormi rikkumine jääb püsima*, kirjeldatud asjaoludel vajalik.²⁴

²⁴ Vt käesoleva ettepaneku punkt 75.

d) Üldkohtule määruse 2017/1001 artikli 72 lõikega 3 antud muutmispädevuse õigusvastane kasutamine

88. Küll aga näib mulle, et see, kuidas Üldkohus kasutas talle määruse 2017/1001 artikli 72 lõikega 3 antud muutmispädevust, et panna maksma tema poolt määruse nr 207/2009 artikli 7 lõikele 1 antud tõlgendus, on õiguslikult vaieldav. Minu seisukoha põhjal on Üldkohtu põhjenduste selles etapis tõsiselt rikutud õigusnormi, mis õigustab vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist. Tuleb üksikasjalikult analüüsida selle kohtuotsuse asjasse puutuvaid lõike.

89. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 50 selgitas Üldkohus, et selleks, et otsustada, kas määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkt b on käesoleval juhul registreerimistaotluse läbivaatamisel kohaldatav, tuleb kontrollida, kas tähis, mille registreerimist taotleti, vastab sama määruse artiklis 4 ette nähtud registreerimise tingimustele, nimelt eelkõige sellele, kas seda on võimalik graafiliselt esitada.

90. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55–57 hindas Üldkohus ise põhjalikult kõnesolevat tähist, ning järeldas selle kohtuotsuse punktis 58, et tähis, mille registreerimist taotletakse, ei vasta määruse nr 207/2009 artiklis 4 sätestatud tingimustele ja seega on registreerimine määruse artikli 7 lõike 1 punktis a sätestatud absoluutse keeldumispõhjusega vastuolus. Faktiliste asjaolude hindamise läbiviimisel astus Üldkohus aga EUIPO asemele ja ületas nii pädevusi, mis on talle liidu õigusega antud. Selle tõdemuse kohta tuleb teha mõned üldised märkused, mis käsitlevad intellektuaalomandi õiguste kohtulikku kaitset.

1) Pädevus hinnata faktilisi asjaolusid intellektuaalomandi valdkonnas

91. Selles küsimuses pean vajalikuks meelde tuletada, et niisuguse faktiliste asjaolude hindamise läbiviimine on ainuüksi EUIPO pädevate organite pädevuses.²⁵ Esiteks on seda pädev tegema kontrollija, kes määruse 2017/1001 artikli 160 kohaselt „vastutab [EUIPO] nimel *otsuste tegemise eest seoses ELi kaubamärgi registreerimise taotlusega*“. Talle pandud ülesannete hulgas on ülesanne teha kindlaks, kas on põhjuseid, mis takistavad tähist Euroopa Liidu kaubamärgina registreerida. Teiseks on see õigus antud apellatsioonikodadele, kelle pädevusse kuulub nimetatud määruse artikli 165 järgi nende otsuste peale esitatud kaebuste läbivaatamine. Nagu ilmneb määruse artikli 71 lõikest 1, „[teeb apellatsioonikoda p]ärast kaebuse põhjendatuse kontrollimist [...] kaebuse kohta otsuse“. Seejuures apellatsioonikoda „*kas tegutseb edasikaevatud otsuse teinud talituse pädevuse piires* või saadab asja nimetatud talitusele edasiseks menetlemiseks“.

92. Seevastu Üldkohtul niisugust õigust apellatsioonikoja otsuse peale esitatud tühistamiskaebuse raames määruse 2017/1001 artikli 72 lõike 1 alusel ei ole. Kuigi määruse artikli 72 lõikest 3 tuleneb, et Üldkohus „*on pädev vaidlustatud otsust tühistama või muutama*“, on muutmispädevus sellegipoolest *rangelt piiratud vaidlustatud otsuste õiguspärasuse kontrolliga*,²⁶ sest liidu kohus *ei saa muuta vaidluse faktilist ja õiguslikku raamistikku* niisugusena, nagu seda on kirjeldatud apellatsioonikojas. Nagu ma allpool selgitan, ei tähenda see pädevus sugugi täieliku pädevuse kasutamist selles mõttes, et ta ei saa asendada apellatsioonikoja hinnangut enda omaga ega ka viia läbi hindamist küsimuses, mille kohta ei ole vastav koda veel seisukohta võtnud.²⁷

²⁵ Vt sellega seoses Chirulli, P., De Lucia, L., *Non-Judicial Remedies and EU Administration*, IV peatükk („Administrative review before the EU agencies' Boards of Appeal“), 1. trükk, Abingdon, 2021, lk 134 jj.

²⁶ 18. detsembri 2008. aasta kohtuotsus *Les Éditions Albert René vs. Siseturu Ühtlustamise Amet* (C-16/06 P, EU:C:2008:739, punkt 123).

²⁷ 5. juuli 2011. aasta kohtuotsus *Edwin vs. Siseturu Ühtlustamise Amet* (C-263/09 P, EU:C:2011:452, punkt 72).

2) Intellektuaalomandi õiguste kohtuliku kaitse korraldamine liidu õiguskorras

93. Niisugune pädevuste jaotus on tingitud viisist, kuidas intellektuaalomandi õiguste kohtulik kaitse on liidu õiguskorras korraldatud. Esimesena saavad asjast huvitatud isikud esitada kaebuse EUIPO apellatsioonikodadele, kes täidavad korraga kahte ülesannet: esiteks on nad filtriiks, mis vähendab liidu kohtusse jõudvate asjade arvu, ja teiseks toimivad nad spetsialiseerunud kontrolliorganitena vastavas valdkonnas, kus nad menetlusse sekkuvad ja milleks on intellektuaalomandi õigus. Teisena võivad nad esitada hagi liidu kohtule, kelle tegevus piirdub seega nende kodade otsuste õiguspärasuse kontrollimisega, kuid mille raames on *see kohus pädev kõnealuseid otsuseid teatavatel tingimustel muutma*.

94. Liidu seadusandja on näinud ette mitmetasandilise halduslike ja kohtulike õiguskaitsevahendite süsteemi selliselt, et *faktiliste asjaolude tasandil on keskne roll apellatsioonikojal, kes määrab kindlaks vaidluse eseme*.²⁸ Mis puudutab liidu kohut, siis tema kontrolli tuleb seega mõista kui „teisest“ sekkumist, mille raames võib ta mitte üksnes tühistada vaidlustatud otsuse, vaid teatavatel tingimustel ka lahendada vaidluse kiiresti ja tõhusalt institutsioonilist tasakaalu järgides. Et vaidluspooled saaksid võita väärtuslikku aega, vabastades asjaomase spetsialiseerunud organi samal ajal täiendavast ülesandest, on liidu seadusandja lubanud liidu kohtul EUIPO apellatsioonikoja otsuse ära muuta. Idee seisneb selles, et hea halduse huvides vältida asja tagasisaatmist sellele kojale, kui vaidluse suhtes saab teha otsuse, ja võimaldada nii kohtul *taastada vaidlustatud otsuse kogu õiguspärasuse*.²⁹

3) Muutmispädevuse kasutamise tingimused

95. See, kui liidu kohus kasutab oma muutmispädevust intellektuaalomandi valdkonnas, eeldab, et *vaidluse suhtes saab teha otsuse*. On seega tarvis, et isegi ilma toimikut täielikult uuesti läbi vaatamata oleksid selle kohtu kasutuses kõik õiguslikud ja faktilised asjaolud, mida ta vajab, et EUIPO apellatsioonikoja otsus ära muuta. Seega, kui *liidu kohus tuvastab, et temalt nõutava äramuutmise seisukohast asjasse puutuvat asjaolu ei ole nende asjaolude hulgas, mis olid vaidlustatud otsuse aluseks, ei saa ta seda otsust muuta*. Seevastu juhul, kui EUIPO apellatsioonikoda hindas kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid, saab ta vastava otsuse õiguspärasuse selle äramuutmisega taastada.³⁰

96. Kui vaidluse suhtes saab teha otsuse, võib liidu kohus EUIPO apellatsioonikoja otsust muuta, et see vastaks otsusele, mille apellatsioonikoda oleks pidanud kehtivate õigusnormide kohaselt tegema, kui talle esitati kaebus. Igasugune subjektiivne lähenemine liidu kohtu poolt on selles kontekstis seega välistatud. Vaja ei ole ei teha vaidlustatud otsuses tuvastatud veast mehaaniliselt järeldusi ega hinnata, kas tühistamispädevuse kasutamisega kaitstakse piisavalt hageja õigusi, vaid tegema *tuvastatud faktiliste ja õiguslike asjaolude põhjal kindlaks* otsuse, mis oleks õiguspäraselt

²⁸ Vt selle kohta kohtujurist Kokott'i ettepanek kohtuasjas Edwin vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (C-263/09 P, EU:C:2011:30, punkt 99).

²⁹ Vt selle kohta Expert, H., Poulet, C., „Le pouvoir de réformation du juge de l'Union en matière de propriété intellectuelle“, *Journal de droit européen*, 2019, nr 255, lk 3.

³⁰ Üldkohus ise on neid nõudeid tunnustanud, nagu nähtub tema hiljutisest kohtupraktikast. Vt 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus El Corte Inglés vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Baumarkt Praktiker Deutschland (PRO OUTDOOR) (T-127/13, ei avaldata, EU:T:2014:767, punkt 31) ning 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus M/S. Indeutsch International vs. EUIPO – 135 Kirkstall (kahe paralleelse joone vahel asuvate ševroonide kujutis) (T-124/20, ei avaldata, EU:T:2021:668, punkt 76).

tulnud teha.³¹ Üldkohtu muutmispädevus laieneb ainult apellatsioonikoja enda pädevusele, mistõttu ei ole Üldkohtul pädevust näitaks anda EUIPO-le juhiseid kaubamärgi avaldamiseks või registreerimiseks.³²

97. Nagu Euroopa Kohus sisuliselt märkis 5. juuli 2011. aasta kohtuotsuses *Edwin vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, rõhutades, et muutmispädevust intellektuaalomandi valdkonnas kasutatakse pärast apellatsioonikoja poolse hindamise kontrollimist, on niisugune muutmine võimalik ainult siis, kui on *tuvastatud vastava otsuse sisuline õigusvastasus*. See eeldab Euroopa Kohtu hinnangul, et otsuse suhtes „kehtis [...] üks määruse [2017/1001 artiklis 72] nimetatud tühistamis- või muutmisalustest“.³³ Sellest järeldub, et isegi kui menetlusnormide kohaselt on põhimõtteliselt hagejal kohustus tugineda vaidluse raames ühele tühistamisalusele, ei ole takistust kohtul teostada pädevust *tuua omal algatusel välja samaväärne asjaolu, millega on haldusotsuse muutmine põhjendatud*. Nimelt nagu ma käesolevas ettepanekus olen märkinud, nõuab liidu kohtu õiguspärasuse tagaja roll, et liidu kohus sekkub, kui see paistab olevat põhjendatud,³⁴ muidugi tingimusel, et muutmispädevuse kasutamise tingimused on täidetud.

4) Üldkohtu õiguslike põhjenduste analüüs muutmispädevuse kasutamist reguleerivatest õigusnormide alusel

98. Käsitletaval juhul tuleb tõdeda, et Üldkohus ei ole järginud muutmispädevuse kasutamist reguleerivaid õigusnorme. Konkreetsemalt *ei saanud vaidluse suhtes otsust teha*, sest apellatsioonikoda oli jätnud analüüsimata määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis a nimetatud absoluutse keeldumispõhjuse. Sellest hoolimata viis Üldkohus niisuguse analüüsi ise läbi, tõstatades omal algatusel väite, et on rikutud õigusnormi kohaldamisala. Nii toimides eiras Üldkohus asjaolu, et muutmispädevus ei anna talle pädevust asendada apellatsioonikohtu hinnang enda omaga. *Üldkohtul ei ole kindlasti lubatud viia läbi hindamist küsimuses, mille kohta ei ole apellatsioonikoda veel seisukohta võtnud*. Viies läbi faktiliste asjaolude esmakordse hindamise, kasutas Üldkohus pädevust, mis – nagu ma juba eespool märkisin – on ainult apellatsioonikojal. Muutmispädevuse kasutamist reguleerivaid õigusnorme rikkudes *ei piirdunud Üldkohus apellatsioonikoja otsuse õiguspärasuse kontrolliga, vaid võttis endale lisaks pädevuse hinnata faktilisi asjaolusid*.³⁵

99. Üldkohus kasutas oma muutmispädevust vaatamata sellele, et ta ei olnud olukorras, mis võimaldaks tal teha kindlaks, missuguse otsuse oleks apellatsioonikoda pidanud tegema. Kuivõrd apellatsioonikoda oli jätnud võtmata seisukoha määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti a kohaldamise küsimuses, *ei olnud Üldkohtul võimalik selgitada vajaliku kindlusega välja, millisel õiguslikul alusel keeldub EUIPO viimaks kõnesolevat tähist Euroopa Liidu kaubamärgina registreerimast*. Seepärast on Üldkohus oma pädevuse piire ületanud. Niisugune õigusnormi rikkumine näib mulle käesoleva kohtuasja asjaoludel eriti tõsine, sest see annab tunnistust selle määruse 2017/1001 artikli 72 lõikes 3 sätestatud piirava institutsionaalse raamistiku ilmselgest eiramisest, millesse muutmispädevus intellektuaalomandi valdkonnas asetub.

³¹ Nagu selgitas kohtujurist Bobek oma ettepanekus kohtuasjas *Apple and Pear Australia ja Star Fruits Diffusion vs. EUIPO* (C-226/15 P, EU:C:2016:250, punkt 74), peab muutmispädevuse kasutamine üldjuhul piirduma olukordadega, milles Üldkohtul on pärast apellatsioonikoja antud hinnangu kontrollimist võimalik tuvastatud faktiliste ja õiguslike asjaolude alusel otsustada, millise otsuse oleks apellatsioonikoda pidanud tegema.

³² Vt selle kohta Kur, A., von Bomhard, V., Albrecht, F., *Markengesetz, Verordnung über die Unionsmarke – Kommentar*, 37. trükk, München, 2014, artikkel 72, punkt 72.

³³ 5. juuli 2011. aasta kohtuotsus *Edwin vs. Siseturu Ühtlustamise Amet* (C-263/09 P, EU:C:2011:452, punkt 71).

³⁴ Vt käesoleva ettepaneku punkt 72 jj.

³⁵ Vt käesoleva ettepaneku punktid 91, 92 ja 94.

100. Kõik need asjaolud viivad mind järelduseni, et EUIPO väide tuleb tunnistada põhjendatuks.

3. Lõppmärkused

101. Eelneva analüüsi põhjal teen ettepaneku apellatsioonkaebus rahuldada. EUIPO nõue tuleb rahuldada ja tühistada vaidlustatud kohtuotsus *tervikuna*. Kuigi Üldkohtu õigusnormi rikkumine puudutab ainult tema õiguslike põhjenduste viimast etappi, mis käsitleb muutmispädevuse kasutamist, on tema analüüsitud õiguslikud aspektid sellegipoolest olemuslikult seotud ja nende kohta tuleks seega teha otsus *ex novo*.

102. Kuivõrd vaidluse lahendamiseks on tarvis veel hinnanguid anda, olen arvamusel, et Euroopa Kohus ei saa asja suhtes Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt lõplikku otsust teha. Seepärast toetan asja tagasisuunamist Üldkohtule, et tema teeks otsuse, võttes arvesse õiguslikke küsimusi, mis on Euroopa Kohtu otsusega lahendatud.

103. Kuivõrd on tehtud ettepanek suunata asi tagasi Üldkohtule, tuleb otsuse tegemine käesoleva apellatsioonimenetlusega seotud kohtukulude kohta jätta edaspidiseks.

VII. Ettepanek

104. Eelnevate kaalutluste põhjal teen Euroopa Kohtule järgmise ettepaneku:

1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 7. detsembri 2022. aasta otsus Neoperl vs. EUIPO (silindrilise sanitaarseadme kujutis) (T-487/21, EU:T:2022:780) *tervikuna*.
2. Saata asi tagasi Euroopa Liidu Üldkohtule.
3. Jätta otsuse tegemine kohtukulude kohta edaspidiseks.